

Kendelse af den 3. maj 2018 (j.nr. 17/01953)

Stadfæstet, at krav i henhold til hvidvaskloven ikke var overholdt. Erhvervsstyrelsens påbud om, at klager fremover skulle gennemføre tilstrækkelige kundekendskabsprocedurer som bestemt af styrelsen, tiltrådt af ankenævnet.

Hvidvasklovens § 11, stk. 1, nr. 3, jf. § 10, stk. 1, nr. 1.

(Allan Sørensen, Kirsten Aaskov Mikkelsen og Steen Mejer).

Ved skrivelse af 13. december 2017 har revisor B på vegne af selskabet A ApS klaget over, at Erhvervsstyrelsen ved skrivelse af 14. november 2017 har påbudt selskabet fremover i overensstemmelse med hvidvaskloven § 11, stk. 1, nr. 3, at gennemføre tilstrækkelige kundekendskabsprocedurer, herunder indhente identitetsoplysninger på den eller de reelle ejere og gennemføre rimelige foranstaltninger for at kontrollere den eller de reelle ejeres identitet, således at virksomheden eller personen med sikkerhed ved, hvem den eller de reelle ejere er, samt gennemføre rimelige foranstaltninger for at klarlægge virksomhedskunders ejer- og kontrolstruktur.

Sagens omstændigheder:

I Erhvervsstyrelsens afgørelse af 14. november 2017 hedder det, at:

”...

2. Afgørelse

Erhvervsstyrelsen træffer i medfør af § 60 i hvidvaskloven afgørelse om, at:

- **A ApS senest 4 uger fra afgørelsens datering skal identificere og vurdere risikoen for, at virksomheden eller personen kan blive misbrugt til hvidvask eller finansiering af terrorisme, i overensstemmelse med hvidvasklovens § 7, stk. 1, og indsende kopi heraf til Erhvervsstyrelsen**
- **A ApS senest 4 uger fra afgørelsens datering skal opdatere sine skriftlige politikker, procedurer og kontroller, således at de lever op til kravene i hvidvasklovens § 8 og indsende en kopi heraf til Erhvervsstyrelsen.**
- **A ApS fremover skal gennemføre tilstrækkelige kundekendskabsprocedurer, herunder indhente identitetsoplysninger på den eller de reelle ejere og gennemføre rimelige foranstaltninger for at kontrollere den eller de reelle ejeres identitet, således at virksomheden eller personen med sikkerhed ved, hvem den eller de reelle ejere er, samt gennemføre rimelige foranstaltninger for at klarlægge virk-**

somhedskunders ejer- og kontrolstruktur, jf. hvidvasklovens § 11, stk. 1, nr. 3.

Erhvervsstyrelsen har derudover konstateret, at A ApS har overtrådt hvidvasklovens § 58, stk. 1, ved at have udøvet virksomhed efter hvidvasklovens § 1, stk. 1, nr. 18, jf. § 2, nr. 12 a, forud for registrering i Erhvervsstyrelsens Register til bekæmpelse af hvidvask. Selskabet har således oprettet 22 selskaber, i perioden 22.02.2013 til perioden 25.10.2017 til andre end sig selv.

For god ordens skyld henledes opmærksomheden på, at forsætlig eller grov uagtsom overtrædelse af hvidvasklovens § 7, stk. 1, § 8, stk. 1-4, § 11, stk. 1 og § 58, stk. 1, kan straffes med bøde, jf. lovens § 78, stk. 1. Ved særligt grove eller omfattende forsætlige overtrædelser af § 11, stk. 1 kan straffen stige til fængsel i indtil 6 måneder, jf. lovens § 78, stk. 2.

3. Sagsfremstilling

På mødet deltog direktør B. Fra Erhvervsstyrelsen deltog C og D.

Selskabet tilbyder bogføring, indberetning af moms og A-skat, samt selskabsoprettelser.

Om kunderne oplyste direktør B, at det primært er små virksomheder inden for forskellige brancher.

Erhvervsstyrelsen spurgte ind til selskabets overordnede risikovurdering efter hvidvasklovens § 7. Direktøren oplyste, at man individuelt risikovurderer kunderne, men ikke har udarbejdet en overordnet risikovurdering for selve virksomheden.

Forud for kontrolbesøget har selskabet indsendt sine skriftlige politikker, procedurer og kontroller efter lovens § 8, stk. 1, til brug for en gennemgang af, hvorvidt disse lever op til hvidvasklovens krav.

Erhvervsstyrelsen vejledte i de generelle krav samt ændringer i forhold til tidligere lovs legitimationsprocedurer, herunder bl.a. angående risikovurdering af de enkelte kundeforhold og politiske eksponerede personer. Direktøren redegjorde for firmaets legitimationsprocedurer, hvortil det blev forklaret, at der ved indgåelse af nye kundeforhold blev taget kopi af billedlegitimation.

Erhvervsstyrelsen oplyste videre om EU's terror- og navneliste og udleverede en vejledning til søgning i databasen med listerne.

Erhvervsstyrelsen spurgte ind til undersøgelses-, og underretningspligten efter hvidvaskloven, hvorom direktøren forklarede, at han er opmærksom på sine kunders aktiviteter. Således er han opmærksom på mistænkelig adfærd hos kunderne. Direktøren blev vejledt i underretningspligten, hvilket han ikke var bekendt med.

Ved kontrolbesøget anmodede Erhvervsstyrelsen om på stedet at gennemse dokumentation for konkrete kunder, som var udvalgt på forhånd. Gennemgan-

gen af kundesagerne viste, at der i ét tilfælde ikke er gennemført rimelige foranstaltninger for at fastlægge en virksomhedskundes ejer- og kontrolstruktur, samt indhentet identitetsoplysninger og gennemført rimelige foranstaltninger for at kontrollere den eller de reelle ejers identitetsoplysninger.

4. Begrundelse

Selskabet A udøver erhvervmæssig virksomhed med bogføring. Derudover udbyder selskabet tjenesteydelser til virksomheder ved oprettelse af selskaber, virksomheder eller andre juridiske personer for andre end sig selv, og er dermed omfattet af hvidvasklovens § 1, stk. 1, nr. 17 og nr. 18, jf. § 2, nr. 12 a.

Risikovurdering og risikostyring

Ifølge hvidvasklovens § 7, skal virksomheder omfattet af loven identificere og vurdere risikoen for, at virksomheden kan blive misbrugt til hvidvask eller finansiering af terrorisme. Risikovurderingen skal foretages med udgangspunkt i virksomhedens eller personens forretningsmodel og omfatte vurderingen af risikofaktorer, der er forbundet med kunder, produkter, tjenesteydelser og transaktioner, samt leveringskanaler og lande eller geografiske områder, hvor forretningsaktiviteterne udøves, herunder henvise til både den nationale og supranationale risikovurdering. Risikovurderingen skal dokumenteres og løbende opdateres.

Idet selskabet ikke har udarbejdet en risikovurdering, finder Erhvervsstyrelsen grundlag for at meddele selskabet et påbud om inden 4 uger fra afgørelsens datering, at identificere og vurdere risikoen for, at virksomheden kan blive misbrugt til hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Virksomheder, der er omfattet af hvidvaskloven, skal udarbejde tilstrækkelige skriftlige politikker og kontroller iht. hvidvasklovens § 8.

Idet selskabet ikke har udarbejdet tilstrækkelige skriftlige politikker, finder Erhvervsstyrelsen grundlag for at meddele selskabet et påbud om inden 4 uge fra afgørelsens datering at udarbejde skriftlige politikker, procedurer og kontroller, som bl.a. skal omfatte følgende punkter:

- 1) Risikostyring
- 2) Kundekendskabsproceduren
- 3) Undersøgelses- noterings- og underretningspligt
- 4) Opbevaring af oplysninger
- 5) Screening af medarbejdere
- 6) Intern kontrol.

Politikker, procedurer og kontroller skal udarbejdes med udgangspunkt i risikovurderingen foretaget efter hvidvasklovens § 7, under hensyntagen til virksomhedens størrelse.

Kundekendskabsproceduren

Efter hvidvasklovens § 11, stk. 1, nr. 3, skal virksomheden indhente identitetsoplysninger på den eller de reelle ejere og gennemføre rimelige foranstaltninger

ger for at kontrollere den eller de reelle ejeres identitet, således at virksomheden med sikkerhed ved, hvem den eller de reelle ejere er.

I henhold til lovens § 11, stk. 3, kan de af loven omfattede virksomheder beslutte at gennemføre omfanget af kundekendskabsproceduren mv. i stk. 1 og 2 ud fra en risikovurdering, hvori skal inddrages oplysninger om forretningsforbindelsens formål, omfang, regelmæssighed og at kendskabet til kunder er tilstrækkelig i forhold til risikoen for hvidvask og finansiering af terror, jf. stk. 4.

Idet selskabet i ét tilfælde ikke har gennemført rimelige foranstaltninger for at fastlægge en virksomhedskundes ejer- og kontrolstruktur, samt indhentet identitetsoplysninger, eller har indhentet identitetsoplysninger samt gennemført rimelige foranstaltninger for at kontrollere den reelle ejers identitetsoplysninger, er hvidvasklovens § 11, stk. 1, nr. 3 overtrådt.

Erhvervsstyrelsen finder det ikke godtgjort, at omfanget af kundekendskabsproceduren er tilstrækkelig.

Kundekendskabsproceduren i § 11 skal afsluttes i forbindelse med etablering af en forretningsforbindelse, jf. hvidvasklovens § 10, stk. 1.
...

I klageskrivelse af 13. december 2017 har klager anført:

”...

Jeg skal venligst klage over Erhvervsstyrelsens afgørelse af 14. november 2017.

Jeg er ikke blevet bekendt med i hvilken konkret sag styrelsens D mener jeg har overtrådt reglerne om ikke at have gennemført rimelige foranstaltninger for at fastlægge en virksomhedskundes ejer- og kontrolstruktur, samt indhentet identitetsoplysninger, eller har indhentet identitetsoplysninger samt gennemført rimelige foranstaltninger for at kontrollere den reelle ejers identitetsoplysninger, hvorved jeg efter hans opfattelse har overtrådt hvidvasklovens § 11, stk. 1, nr. 3.

Det blev mig bekendt ikke konstateret ved kontrolbesøget at en sådan sag skulle være nævnt. Det blev mig oplyst at D muligvis efterfølgende ville anmode om en form for dokumentation på at jeg havde indhentet oplysninger for at identificere en reel ejer, men jeg hørte aldrig mere fra ham.

At hvidvasklovens § 11 i overensstemmelse med ovenstående påstand er overtrådt er således efter min opfattelse en konklusion baseret på et ukorrekt grundlag og jeg kan ikke anerkende afgørelsen. Jeg kan oplyse, at jeg som nævnt ved mødet er i besiddelse af identitetsoplysninger på alle mine kunder ligesom jeg har dokumentation for reelle ejere af samtlige mine kunders virksomheder samt kendskab/dokumentation for reelle ejere for samtlige af mine kunder som er personlige virksomheder, som i øvrigt er min primære kundetype.

Der er i min virksomhed mig bekendt ingen tilfælde, hvor jeg ikke kender virksomhedens reelle ejer eller er i besiddelse af en eller anden form for valide identitetsoplysninger.

Jeg er enig i og anerkender styrelsens påbud om at indføre kundekendskabsprocedure baseret på lovens punkter, i det omfanget af vore procedurer indtil kontrolbesøget ikke fuldt ud levede op til lovgivningens bestemmelser. Dette har vi implementeret umiddelbart efter informationsmødet/kontrolbesøget. Jeg er dog ingenlunde enig i at jeg på nogen af mine kunder ikke har indhentet identitetsoplysninger samt gennemført rimelige foranstaltninger for at kontrollere den reelle ejers identitetsoplysninger jf. hvidvasklovens §11 stk., nr. 3.

Jeg skal derfor venligst klage over styrelsens afgørelse på det punkt.

...”

I anledning af klagen har Erhvervsstyrelsen i en redegørelse af 30. januar 2018 udtalt:

” ...

Sagens faktiske omstændigheder

Den 27. september 2017 aflagde Erhvervsstyrelsen et anmeldt kontrolbesøg hos A (herefter ”klager”) i henhold til hvidvasklovens § 57, stk. 1.

I kontrolbesøget deltog B, der er ejer og direktør, og fra Erhvervsstyrelsen deltog C og D.

Under besøget spurgte Erhvervsstyrelsen ind til klagers ansatte, kunder, aktiviteter samt klagers generelle kendskab til hvidvaskloven, og klagers procedurer i forbindelse med efterlevelse af hvidvaskloven.

Erhvervsstyrelsen spurgte videre ind til klagerens risikovurdering af virksomheden som hvidvaskloven foreskriver jf. § 7, stk. 1, hvortil klager informerede, at det endnu ikke var udarbejdet.

Klager havde på forhånd indsendt sine skriftlige politikker, procedurer og kontroller efter hvidvasklovens § 8, stk. 1.

Som afslutning på kontrolbesøget udtog Erhvervsstyrelsen en række kundesager på baggrund af en, forud for mødet, fremsendt kundeliste. Erhvervsstyrelsen bad i denne forbindelse om, at se indhentet dokumentation for gennemførelse af kundekendskabsprocedurer og identifikation for kunder og reelle ejere, jf. hvidvaskloven kapitel 3 §§10-21.

Resultatet af kontrolbesøget førte til Erhvervsstyrelsens afgørelse af 14. november 2017, hvor klager blev påbudt at udarbejde en intern risikovurdering af virksomheden jf. § 7, stk.1, at opdatere virksomheden skriftlige politikker og procedurer jf. § 8, samt at gennemføre tilstrækkelige kundekendskabsprocedurer jf. §11, stk. 1, nr. 3.

Ad klage vedr. påbud om tilstrækkelige kundekendskabsprocedure jf. §11, stk.1, nr. 3:

Erhvervsstyrelsen spurgte på kontrolbesøget ind til klagers kunde E ApS, CVR xx xx xx xx, som på forhånd var udtaget på baggrund af klagers indsendte kundeliste.

Klager oplyste i den forbindelse, at virksomheden havde været kunde siden den 20. maj 2014 og at kundeforholdet blev indgået ved underskrivelse af en samarbejdsaftale. Formålet med kundeforholdet var, at assistere med indberetning til SKAT på baggrund af indsendte regnskaber fra kunden.

Ved indgåelse af kundeforholdet havde klager indhentet CVR-udskrift på virksomheden fra Erhvervsstyrelsens hjemmeside, samt indhentet legitimation på F, der er direktør og reel ejer i virksomheden.

Erhvervsstyrelsen spurgte herefter ind til G's rolle i virksomheden, da det fremgik af CVR.dk, at personen var registreret som legal ejer med mellem 50-66,66%, og dermed også umiddelbart reel ejer i virksomheden. Dertil svarede klager, at G, var F's kone, og at de ejede virksomheden sammen.

Erhvervsstyrelsen spurgte derefter, om klager havde indhentet legitimation i henhold til hvidvaskloven på G, hvortil klager svarede, at det havde han ikke.

Erhvervsstyrelsen gjorde klager opmærksom på, at kundekendskabsprocedurer skal gennemføres løbende, når en kundes relevante omstændigheder ændrer sig, og i øvrigt på passende tidspunkter, og at der derfor skulle have været indhentet identitetsoplysninger, herunder CPR-nummer på G, samt gennemført kontrol af oplysningernes rigtighed.

Erhvervsstyrelsen gør opmærksom på, at G den 17. februar 2017 blev registreret som legal ejer i virksomheden med kapitalandel på 50-66%. Registreringen blev foretaget af F.

Erhvervsstyrelsen gør endvidere opmærksom på, at klager har indberettet årsrapport til Erhvervsstyrelsen på www.virk.dk den 25. maj 2017, altså efter registreringen af G som legal ejer.

Det bemærkes i øvrigt, at G, den 12. oktober 2017, blev registreret som reel ejer af virksomheden, sammen med F. Denne registrering blev foretaget af klager.

Sagens retlige omstændigheder

Det følger af § 1, stk. 1, nr. 17, i hvidvaskloven, at loven finder anvendelse for virksomheder og personer, der i øvrigt erhvervsmæssigt leverer samme ydelser som de i nr. 14-16 nævnte persongrupper, herunder revisorer, som ikke er godkendt i henhold til revisorloven, skatterådgivere og eksterne bogholdere.

Det skal bemærkes, at hvidvasklovens overordnede formål er, at bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering, og at et grundlæggende element til denne

bekæmpelse er, at virksomheder, der er omfattede af hvidvaskloven, skal kende deres kunder. Kravene til dette kundekendskab er forankrede i en række procedurer i hvidvasklovens kapitel 3, §§10-21, bl.a. ved krav om identifikation og legitimation af kunden, samt kontrol af den eller de reelle ejeres identitet, således at virksomheden med sikkerhed ved, hvem de reelle ejere er.

Det følger af hvidvasklovens § 10, stk. 1, nr. 1, at virksomheder omfattet af loven skal gennemføre kundekendskabsprocedurer, jf. §§ 11-21, når de etablerer en forretningsforbindelse, eller når en kundes relevante omstændigheder ændrer sig, og i øvrigt på passende tidspunkter.

Ifølge hvidvasklovens § 11, stk. 1, nr. 3, omfatter kundekendskabsprocedurer, at virksomheden skal indhente identitetsoplysninger på den eller de reelle ejere og gennemføre rimelige foranstaltninger for at kontrollere den eller de reelle ejeres identitet, således at virksomheden eller personen med sikkerhed ved, hvem den eller de reelle ejere er. Er kunden en juridisk person, skal der gennemføres rimelige foranstaltninger for at klarlægge den juridiske persons ejer- og kontrolstruktur.

Kravet om gennemførelse af kundekendskabsprocedurer omfatter, at virksomheden opbevarer oplysninger indhentet i forbindelse med opfyldelse af kravene, herunder identitets- og kontroloplysninger og kopi af foreviste legitimationsdokumenter, jf. hvidvasklovens § 30, stk. 1, nr. 1.

Klager har i øvrigt ikke fremført argumenter eller forhold, der giver Erhvervsstyrelsen anledning til at ændre sin afgørelse, hvorfor Erhvervsstyrelsen indstiller til, at Erhvervsankenævnet tiltræder den påklagede afgørelse.
...”

I et supplerende indlæg af 31. januar 2018 har klager yderligere bemærket:

”...

Til belysning af sagen om indhentning af identificerende personoplysninger på min klient G med CPR-nr. xx xx xx – xxxx skal jeg oplyse at jeg ganske rigtigt ikke indhentede oplysninger på hende i forbindelse med registrering af hende som ejer af det selskab som hun har arbejdet i sammen med sin mand siden de startede virksomheden E ApS (thai takeaway)– idet jeg allerede havde oplysninger på hende fra det tidspunkt vi indgik samarbejde om bogholderi og regnskab for selskabet tilbage i 2014.

I maj 2014 holdt jeg møde i deres forretning som ligger på adressen [adressen], hvor både mand og kone var tilstede. Manden taler kun engelsk, men konen taler dansk, hvorfor det var naturligt begge var tilstede. I forbindelse med en skattesag som jeg assisterede med fik jeg naturligt hendes cpr-nr. og adresse og begges fulde navn havde jeg modtaget ved mødet inden jeg påbegyndte samarbejdet.

Jeg vedlægger kopi af:

- Samarbejdsaftale (indgået i 2014 gældende fra 1. januar 2013)
- Kopi af årsopgørelse, hvoraf G's cpr-nr. fremgår
- Korrespondance med SKAT, hvoraf fremgår at jeg som det seneste havde oplysningerne med cpr-nr. den 9. september 2015.
- Kopi af brev, hvoraf fremgår jeg havde møde med dem på adressen i maj 2014

Jeg har efter min bedste overbevisning opnået tilstrækkeligt kendskab til rigtigheden af G's person og ikke mindst inden hun indtræder som med-ejer/ejer af E ApS i 2017.

Såfremt jeg tidligere var blevet anmodet om oplysninger på hende havde jeg naturligvis besvaret ønsket. Det er ikke min opfattelse at det er tilfældet.
..."

Ankenævnet udtaler:

A ApS er omfattet af hvidvaskloven, jf. lovens § 1, stk. 1, nr. 17 og 18.

Det fremgår af hvidvasklovens § 11, stk. 1, nr. 3, at de af loven omfattede virksomheder eller personer skal indhente identitetsoplysninger på den eller de reelle ejere og gennemføre rimelige foranstaltninger for at kontrollere den eller de reelle ejers identitet, således at virksomheden eller personen med sikkerhed ved, hvem den eller de reelle ejere er. Det fremgår endvidere af § 10, stk. 1, nr. 1, at virksomheder omfattet af loven skal gennemføre kundekendskabsprocedurer, jf. §§ 11-21, når de etablerer en forretningsforbindelse, eller når en kundes relevante omstændigheder ændrer sig, og i øvrigt på passende tidspunkter.

Erhvervsankenævnet lægger – efter det oplyste om det i forbindelse med Erhvervsstyrelsens kontrolbesøg den 27. september 2017 passerede – til grund, at klager ikke på dette tidspunkt var bekendt med, at G den 17. februar 2017 var blevet registreret som legal ejer i virksomheden.

Ankenævnet finder derfor i lighed med Erhvervsstyrelsen, at klager ikke har overholdt kravene i henhold til hvidvasklovens § 11, stk. 1, nr. 3, jf. § 10, stk. 1, nr. 1.

Ankenævnet tiltræder derfor Erhvervsstyrelsens påbud om, at klager fremover i overensstemmelse med hvidvasklovens § 11, stk. 1, nr. 3, skal gennemføre tilstrækkelige kundekendskabsprocedurer som bestemt af styrelsen.

Ankenævnet stadfæster herefter Erhvervsstyrelsens afgørelse af 14. november 2017.

I ankenævnets afgørelse har Allan Sørensen, Kirsten Aaskov Mikkelsen og Steen Mejer deltaget.

Steen Mejer
næstformand for ankenævnet